Ülewainu ja Tamme pererahwas olid laste kosimise läbi sugulaseks saanud, sagedamast läbistiku ümberkäimisest sigines sõbrus, ja wausiwad endised waheseinad, mis neid sinna saadik üksteisest eemal hoidnud, pääw päälwalt madalamaks, seda mööda kaswis usaldus mõlemilt poolt suuremaks. Et Ülewainu wanem poeg Jüri uusi sugulasi ligemalt tundma õpiks, sellepärast walmistati kolmekuninga pääwa õhtul weike wõõraspidu, kuhu Mõistand kõige perega paluti. Ega wältanud kuigi kaua, seal nähti Jüri Põllupap ja Peeter Mõistand teine teisega nõnda tutawad kui oleksid juba mõnda aastat naabris elanud ja ei mitte täna õhtu esimest korda kokku saanud. Peeter ei pidanud omas südames saladusi, waid rääkis, kuda ta mõtles, ja tema oskas mõtelda. Tema oli kõik asjad teraselt tähele pannud ja oskas kui agara peaga mees igas kohas wahet teha ja küsimiste peale otsust anda. Kui Jüri hiljemine nimetanud, et temal tahtmine olla wana tutawa kohta ja wanemate ligemale elama tulla, kui kuskilt heat rentkohta leiaks, mis kõlbaks wõtta; kostis Mõistand: „Rentkohtasi on igal pool nüüd sada, häid ja halwemaid, aga sinusuguse mehele ei tahaks ma ainukest neist soowida, weel wähem sulle teed juhatada. Kes meie päiwil kui majaperemees halja oksale tahab saada, se ei tohi talu kohta rentima minna, waid peab talu päris omaduseks endale ostma; siis teab tema, mispärast ja kelle tuluks ta tööd ja waewa oli näinud. Ehk mul küll wähemat kartust selle poolt ei ole, et sina rentniku põlwes läbi ei saaks, siiski peaksin ma kahetsema, kui sa oma noorema ea täielist jõudu rentkoha kallal lähäksid raiskama, mis sa paremine pärispesa ehitamiseks wõiksid tarwitada, kust endale wanaduseł peawarju leiaksid ja järeltulejale tulu toimetaksid.“ Jüri wastas: „Päriskoha ostmise tarwis on mul jõud wäga kasin, ma peaksin teiste käest raha laenama ja seeläbi raskemat wõlakoormat oma kaela peale weeretama kui sooned jaksaksid kanda.“ — „Kül wana äiataat annab omast kukrust lisa peale, et wõõra wõlga tarwis ei läha,“ — nimetas Peeter. Aga Jüri, kui oleks uss teda nõõlanud, hüüdis punetes palgedega: „Jumal hoidku mind selle eest! Ennemine tahaksin elu aea sulase põlwes wõõrast leiba süüa, kui tema käest raha küsima minna!“ Peeter märkas sedamaid, kuda lugu äia ja wäimehe wahel wõis olla, ei tahtnud sellepärast tulisid süsi peale kanda, waid käänas jutu teise raea peale. Tema seletas Jürile põhjani ostmise lugu rentkassa abiga, misläbi kaa kehwamal mehel talumaade ostmine wõimalikuks läheb, kes kõigest wäest püüab edasi minna, ja eemalt mäge nähes seisma ei jää, enne kui ülesronimist sai katsuma. Rentkassast laenatud kapital saab aega mööda intresside maksmise läbi ärataśutud, kus üks protsent aastas, se on: üks rubla saea rubla pealt wõla kustutamiseks maksetakse, nii kaua kui wiimne kopik on tasutud. „Praeguse rendi wasta“, — lisas ta pikemalt peale — „kus wiis ja kuus rubla, mõnes paigas rohkemgi taalri pealt wõetakse, on ostmine palju mõnusam, kuda igamees, kes natuke rehkendada mõistab, hõlpsalt wälja wõib arwata. Oled sa kui

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1868, lk. 23